

Abstrakt:

Disertační práce se zabývá fenoménem sňatkové politiky v 15. století na příkladu poslední lucemburské princezny - Elišky Zhořecké. V úvodu se autorka snaží celou problematiku metodologicky podchytit, především pak kriticky zhodnotit dosavadní obecné použití termínu sňatková politika a odlišit ho od politiky dynastické (resp. rodinné). To je následně východiskem pro definici pojmu, který je dále zkoumán jako jeden z nástrojů moci, jenž politicky využívá možnosti vzniku nového, uměle vybudovaného a prakticky nezrušitelného příbuzenského pouta.

Manželství bylo vždy jakýmsi příslibem společné budoucnosti, a to nejen v romantickém, ale i v ryze praktickém smyslu. Nešlo jen o svazek muže a ženy, jak jej často vnímáme dnes, jednalo se v podstatě o svazek celých rodin. Ačkoli manželství mohla být uzavírána z nějakých objektivních důvodů, vždy je třeba vycházet z toho, že nebyla jen nějakým okamžitým řešením. Pro pochopení středověké společnosti a politické situace je proto nezbytné věnovat při výzkumu manželství pozornost jeho důsledkům. Sňatková politika rodu skutečně nekončila svatebním obřadem.

Tato studie proto shrnuje na základě analýzy dostupných pramenů životní osudy poslední princezny lucemburského rodu, její význam v tomto procesu a to, jak zásadní byly kontakty žen s příbuznými. Vzhledem k tomu, že Eliška Zhořecká (1390? – 1451) byla po dlouhou dobu jediným potomkem lucemburského rodu a měla hypotetickou šanci získat poměrně rozsáhlé majetky po svých příbuzných, byla od dětství velmi žádanou nevěstou. Je tedy možné na jejím příkladě sledovat motivace a důvody k zasnubám a sňatkům, jak ze strany jejích nápadníků, tak pokrevních příbuzných. Jako jedna z mála lucemburských princezen také přežila oba své manžely a můžeme tedy pozorovat rozdíly mezi vyjednáváním obou svazků a zkoumat jejich důsledky.

Klíčová slova:

Středověk, Eliška Zhořecká, Antonín Brabantský, Jan Bavorský, Lucemburkové, Zikmund Lucemburský, Václav IV., Čechy, Lucembursko, Burgundsko, Brabantsko, Holandsko, Zéland, Henegavsko, Říše, svatby, sňatková politika, dynastická politika, rodinná politika, women history studies